

Tanskalaisten freelancereiden viesti FAOn vuosikokoukselle: Kaikkia munia ei kannata laittaa samaan koriin. Mirja Metsola esittelee lahjaa.

RTTL:n jäsentiedote 3/2013

Tässä tiedotteessa:

- * Kerrotaan mitä tapahtui yhdistysten kuumilla treffeillä
 - * Jari Niemelä vetoaa laadun puolesta
- * Kari Pyrhönen: MOTn tes-neuvottelut ovat täysin jumissa
 - * Kari Romppaista nyppii huono kohtelu
 - * FAO vaatii lehtimieseläkkeen palauttamista

Seppo Sarkkinen

Laillinen työtaistelu

Muistan erään ammattiyhdistysaktiivin paasanneen aikoinaan, että työolomme olisivat paljon paremmat ja työssäjaksaminen aivan toista luokkaa, jos me työntekijät vain yksinkertaisesti noudattaisimme työehtosopimuksia omalta osaltamme. Usein vain on niin, että me joustamme, mutta työnantajalta jousto tahtoo unohtua.

Brittein saarilla BBC:n työntekijät eivät enää joustaa. He aloittivat “Work to rule” –kampanjan helmikuussa vastalauseena BBC:n suunnitelmille vähentää yhtiöstä 2000 työpaikkaa. Kampanjassa he noudattavat pilkuntarkasti työehtosopimusta, eivätkä suostu enää venymään. Työntekijät esimerkiksi kieltäytyvät ylitoista, vaativat työehtosopimuksessa määriteltyjä vähintään 11 tunnin taukoja työvuorojen välille ja pitävät 20 minuutin tauon kuuden tunnin työskentelyn jälkeen.

Mutta onko kyseessä varsinainen työtaistelu, saatikka laitton sellainen, jos työntekijät vain noudattavat työehtosopimusta? Eikö pitäisi olla normaalia, että sopimuksia noudatetaan – puolin ja toisin. Vasta sitten kun työnantaja kohtelee työntekijöitä korrektisti, voidaan ajatella joustoa.

Toinen asia tietysti on, voiko joustaa tai olla joustamatta sopimuksesta, jonka sisältöä ei tiedä. Työnantajapuolella on usein toivomisen varaa TES-osaamisessa, mutta kaikkein huolestuttavinta on se, että moni meistä työntekijöistäkään ei tiedä, millä ehdoilla työtään tekee. Uskallan väittää, että suurin osa meistä ei ole edes lukenut työehtosopimustaan, vaikka se on työelämän tärkein opus luettavaksi.

Tänä vuonna ja tälläkin hetkellä joukko etujemme ajajia istuu pakaransa puuduksiin pohtiessaan työn tekemisen ehtoja. Vaivojaan säästämättä he vääntävät peistä työnantajan kanssa, jotta saisivat neuvotelluksi meille, sinulle ja minulle, mahdollisimman hyvät työehdot. Toivottavasti arvostamme heidän työtään edes sen verran, että vaivaudumme lukemaan, mitä he ovat saaneet sovituksi.

Viimeistään nyt kannattaa lukea se TES-kirjanen – ennen kuin tilalle tulee kohta uusi. Ja sekin kannattaa lukea – sitten kun se tulee.

ARI-PEKKA SIRVIÖ

MTV:ssä käytiin laajat yt-neuvottelut viime syksynä. RTTL järjesti maikkarilaisille kollegoille tukimielenosoituksen 27.9.

MOTin tes-neuvottelut täysin jumissa

MOTin tes-neuvottelut ovat jumiutuneet. Neuvotteluja on käyty nyt jo yli kuukausi – tuloksetta.

Työnantajan linja on tyyli, tarjolla on epämääräinen kustannusvaikutuksiltaan 0,5 prosentin palkankorotus, jonka jakamisesta neuvoteltaisiin vasta ensi syksynä. MOTin neuvottelijoille esitys ei kelpaa alkuunkaan.

MOTin neuvotteluryhmä on viimeisenä vaatimuksenaan esittänyt 1,3 prosentin korotusta sopimuskaudelle, jonka pituudesta on sentään yksimielisyys - 10 kuukautta, eli vuoden 2013 loppuun. Neuvottelujen alkuvaiheessa kiisteltiin lähinnä terveydenhuoltoon liittyvistä tekstihekennyksistä, ne ovat myös edelleen pöydässä palkankorotuskiistan pelimerkkeinä.

Neuvotteluja jatkettiin maanantaina 18.3., mutta mitään edistystä ei tapahtunut. MOTin neuvottelijat odottivat työnantajapuolelta uutta sopimusesitystä, mutta he ilmoittivat heti neuvottelujen alussa haluavansa odottaa pääministeri Jyrki Kataisen hallituksen torstaista (21.3.) kehysriihtä. Aiemmin työnantaja halusi odottaa työmarkkinakeskusjärjestöjen neuvotteluja. Kumpikaan edellä mainituista ei kuitenkaan tuo ratkaisua MOTin neuvotteluihin. Valtakunnan hallituksen tasolla linjataan vuoden 2014 päätöksistä. MOTin sopimus koskee tätä vuotta.

MOTin neuvottelijat ilmoittivat maanantaina työnantajalle, että neuvottelutulokseen pitää päästä maanantaihin 25. maaliskuuta klo 16.00 mennessä. Jos sopimusta ei synny, MOT ryhtyy “muihin toimenpiteisiin”. MOT:n kevätkokous päättää mahdollisista jatkotoimista samana iltana.

Journalistiliiton hallitus kokoontuu ylimääräiseen kokoukseen tiistaina 26. maaliskuuta.

Maikkarin ja heitä edustavan Viestinnän Keskusliiton (VKL) tyyli asenne on ollut suuri pettymys MOTin neuvottelijoille. Viime syksyn yt-neuvottelujen jälkeen ohjelmatyöntekijät olisivat odottaneet tes-pöydässä jotain muuta kuin puolen prosentin korotuksia, joista pitäisi neuvotella vielä uudestaan ensi syksynä. Maikkarista lähti yt:n myötä yli 60 työntekijää, liki puolet ohjelmatyöntekijöitä. Mitään tuotantoja tai toimintoja ei ole lopetettu, joten nykyinen väki tekee käytännössä poislähteneiden työt.

Vaikeille neuvotteluille haetaan vielä kerran ratkaisua lähipäivinä. MOTin neuvottelijat ovat selkeästi ilmoittaneet, että työnantajan nykyinen esitys ei riitä, joten jotain merkittävästi uutta on tuotava pöytään ensi maanantaihin mennessä. Jos tulosta ei synny, normaalin neuvottelun menetelmät lie käytetty ja ratkaisua on haettava muilla keinoin.

KARI PYRHÖNEN, pääluottamusmies
MTV:n ohjelmatyöntekijät MOT ry.

Turkka Syrjäläinen

Matchmakingiin osallistui runsas parikymmentä faolaista, jotka jakaantuivat kahteen ryhmään. Toisessa kehiteltiin työprojektia ja toisessa omaa ammattidentiteettiä. Kuhunkin kohtaamiseen oli aikaa kymmenen minuuttia ja kukin ehti kohdata viisi kollegaa. Kuvassa hallituksen uudet jäsenet Michael Hutchinson-Reis ja Tiina Madisson, FAO:n oululainen jäsen Titta Vilpa ja Tanskan freelancereiden hallituksen jäsen Hanne Barnekow.

FAO: Lehtimieseläke palautettava

Freelance-ammattiosasto FAO:n vuosikokousta 14.3. vauhditti yhdistyksen historian ensimmäinen matchmaking-tapahtuma, joka sujui hauskassa ja rennossa tunnelmassa. Matchmakingin jälkeen kuultiin pohjoismaisten vieraiden tervehdykset, valittiin hallitus ja päätettiin esittää kannanotto opetus- ja kulttuuriministeri **Paavo Arhinmäelle** sanomalehtimieseläkkeen palauttamisesta.

FAO:n hallituksessa uusina varsinaisina jäseninä aloittavat toimittaja **Michael Hutchinson-Reis** ja av-kääntäjä **Sanna Väre**. Uusina varajäseninä aloittavat dokumentaristi, graafikko **Tiina Madisson** ja kuvaaja, moniosaja **Anna Karatvuo**.

Vanhasta hallituksesta mukana ovat edelleen **Nina Donner**, **Tiina Harpf**, **Päivi Mustajärvi**, **Olli Pellikka**, **Turkka Syrjäläinen** ja **Ingrid Svanfeldt** sekä varajäsenet **Aune Waronen** ja **Päivi Väntönen**. Puheenjohtajana jatkaa **Kirsi Mattila**.

Edellisen hallituksen jäsenistä FAO muisti läksiäislahjalla **Mirja Metsolaa**, joka oli toiminut erityisen ahkerasti FAO:n hyväksi suunnittelemalla mm. lomakkeet, joiden tarkoitus on auttaa niin työn tilaajaa kuin tekijääkin, kun freetyöstä sovitaan.

Vuosikokous päätti myös kannanotosta, jossa esitetään ylimääräisen sanomalehtimieseläkkeen palauttamista. Eläke on ollut erityisen merkittävä freelancereille, joiden tulotaso on vakituudessa työssä olevia journalisteja heikompi ja joiden varsinainen eläke on siksi jäänyt usein hyvinkin pieneksi. Tavoitteena on, että kannanotto käydään henkilökohtaisesti luovuttamassa Arhinmäelle.

Vuosikokouksessa päätettiin lisäksi sääntömuutoksesta, jonka nojalla opiskelijat pääsevät FAO:n jäseniksi. Tätä kautta FAO tulee saamaan useita kymmeniä uusia jäseniä.

Toimintasuunnitelman kohdalla mietittiin muun muassa, miten av-kääntäjien tilanne vuoden aikana kehittyy. FAO tukee av-kääntäjien ja Suomen Journalistiliiton ponnisteluja yleissitovan työehtosopimuksen saamiseksi alalle. Valmistaudumme myös tuleviin työehtosopimusneuvotteluihin Yleisradion kanssa. Haluamme uudistaa Yhtyneet-sopimusta.

KIRSI MATTILA
FAOn puheenjohtaja
kirsimattila@kolumbus.fi

Jukka-Pekka Nyrhinen

YOT:n vuosikokous pidettiin Helsinki Congress Paasitornin Sirkus-salissa.

YOT otti kantaa tulospalkkioihin

Ylen ohjelmatyöntekijät pitivät vuosikokouksensa lauantaina 9.3.2013 Helsingissä. Väkeä oli saapunut paikalle runsaat 80. Valtakirjat mukaan lukien edustettuna oli yhteensä 219 jäsentä.

YOT:n puheenjohtajana jatkaa **Jari Niemelä**. Hallitukseen sen sijaan tuli uusia kasvoja. Kaksivuotiskaudelle hallitukseen valittiin tällä kertaa **Jesper Alm** (varalla **Anna Forth**), **Marko Miettinen** (**Kati Lahtinen**), **Tiina Santaharju** (**Päivi Puukko**), **Rami Yli-Pukka** (**Karoliina Koivula**) ja **Tanja Perkkiö** (**Ari Welling**). Lisäksi luottamusmieheksi siirtyneen **Anu Pylkkäsen** tilalle valittiin täydennysvaalissa **Katarina Sirén** (**Jukka Viiri**). Muut vuonna 2012 hallitukseen valitut jatkavat tehtävässään vuoden 2014 kokoukseen asti.

Vuosikokouksessa keskusteltiin ajankohtaisista teemoista: TES-neuvotteluista, työhyvinvoinnista ja jaksamisesta. Kokousväki halusi nostaa esille erityisesti tulospalkkauksessa koetut epäkohdat: YOT teki kannanoton, jossa vaaditaan Ylen johtoa luopumaan tulospalkkioista. Säästyvät rahat voitaisiin käyttää epäterveellisten työtilojen kunnostamiseen tai uusien hankkimiseen. Kokouksessa otettiin kantaa myös siihen, että henkilöstö tulisi aina ottaa mukaan uusien työtilojen suunnitteluun.

YOT muutti kokouksessa sääntöjään. Vastaisuudessa Ylen ohjelmatyöntekijät ottaa myös opiskelijoita täysivaltaisiksi jäseniksi. Taustalla on Journalistiliiton sääntöuudistus.

ANTTI LAAKSO

Jukka-Pekka Nyrhinen

Jari Niemelä ilmoittautuu vuosikokoukseen 9.3. aamulla. Hänet valittiin jatkamaan YOT:n puheenjohtajana seuraavan kaksivuotiskauden.

Laatu ratkaisee

Ylen talous on nyt turvattu pitkäaikaisella ratkaisulla ja hyvä niin.

Jäsenistöömme kohdistuu uudenlaisia paineita: olemme saaneet kuulla mitä meidän ei pitäisi tai sitten pitäisi tehdä verovaroilla.

Ohjelmapolitiittiseen keskusteluun tulee jatkossa kiinnittää huomiota, emme halua, eikä meidän pidä olla altavastaajan asemassa.

Samoin on viestintäpolitiikan laita. Kaupallisen median edustajien paine Yleä kohtaan ei ole minnekään kadonnut, päinvastoin.

Edelleenkin halutaan rajoittaa Ylen ja siis myös meidän tekemistemme tonttia.

YOT vastustaa jatkossakin kaikin käytettävissä olevin keinoin sananvapauden rajoittamispyrkimyksiä tiedonvälityksessä, tänään erityisesti nettitarjonnan kohdalla sekä aluetoiminnassa.

Huomenna paineet voivat olla jossain muussa tavassa jakaa sisältöjämme.

Meidän on viestintäpolitiittisessa keskustelussa huolehdittava että, veronmaksajien edut tulevat huomioiduksi Ylen ohjelmatarjonnassa.

Kyse on luonnollisesti myös kotimaisesta ohjelmatarjonnasta sekä meidän työpaikoistamme – joita on jo aivan riittävästi karsittu viimeisten vuosien aikana.

Ja kun puhutaan ohjelmatarjonnasta, niin pitää samalla puhua laadusta.

Työviihtyvyyden ja työolosuhteiden rinnalla meidän tulee mielestäni jatkossakin osallistua keskusteluun miten ja mitä tuotamme. Se on omaa laaduntarkkailua ja omaa “laatu**edun**valvontaa”.

JARI NIEMELÄ
YOT:n puheenjohtaja

Jyrki Saarikoski, Lena Mattila, Katarina Siren och Maija Elonheimo på kaffepaus i Paasitorni.

RPA:s årsmöte

Rundradions programarbetares årsmöte 2013 visade att facket behövs minst lika mycket som förr. Mötet hölls i Paasitornis konferensutrymmen i Helsingfors den 9 mars och inleddes med några ord från vår ordförande Jari Niemelä (som årsmötet omvalde). Niemelä konstaterade att trycket från de kommersiella medierna fortsätter - idag är det webben där skon klämmer, imorgon kan det vara något annat. Yles programarbetare godkänner ändå inte några inskränkningar i yttrandefriheten, utan vill ge skattebetalarna valuta för pengarna. Samtidigt fortsätter facket arbeta på att jämna ut löneskillnaderna mellan Rundradion och de kommersiella bolagen.

Det diskuterades ivrigt på mötet. Löner, belöningsystem, arbetsvillkor, arbetsmiljön och anställningsförhållanden väckte debatt, och många lyfte fram de ökande arbetsmängderna.

De finska regionerna hade exempelvis undersökt bemanningsgraden och kommit fram till att den är 74 % av vad den borde vara för att sköta arbetsuppgifterna. .

Arbetsmiljön fortsätter att vara aktuell i och med Yles TYP-projekt, som syftar på mera funktionella arbetsutrymmen samtidigt som pengar ska sparas. Kombinationen är farlig och årsmötet godkände en kläm om att Rundradions programarbetare ska vara på sin vakt och se till att personalen får delta i planeringen.

Årsmötet krävde också i ett uttalande att Yles ledning avstår från resultatbonusarna för fjolåret och att pengarna används för att åtgärda ohälsosamma utrymmen.

Efter att RPA:s årsmöte hade klubbats av fortsatte samvaron i ledigare former då det bjöds på middag i Paasitorni. Under kvällens lopp skapades nog många nya kontakter mellan fackligt engagerade kolleger, och det kan väl knappast vara fel?

LINUS LÅNG

RPA:s styrelse medlemmar från Tammerfors: Päivi Puukko, Rami Yli-Pukka och Tiina Santaharju.

Jukka-Pekka Nyrrinen

Kari Romppainen tarkastamassa valtakirjoja YOT:n vuosikokouksessa 9.3. Päivi Puukko tuli kokoukseen Tampereelta.

Nyt nyppii

Tämän piti olla juttu työsuojelusta, mutta nyt täytyi hiukan priorisoida.

Sen verran ottaa pannuun armaan yhtiömme kuviot viime aikoina. Ymmärsin vielä hyvin viime syksynä räätälöidyt Nollatalkoot yhteisen edun nimissä. Huoltokonttorin lopettamisaikeet harmitti, mutta jonkinlaista ymmärrystä asialle löysin. Sitten katseet kääntyivät yhtiön palkitsemiskäytäntöön. Tuli tunne, että johtamisesta maksetaan paljon, mutta osaamisesta vähän. Tuli myös tunne, ettei me ihan samassa veneessä ollakaan.

Mutta sitten mitta täyttyi. Kakkosen kanavajohto siirretään Tohlopista Pasilaan. Tutut ihmiset 40-50+ matkustavat syksystä alkaen päivittäin Pasilaan töihin tai hakevat töitä muualta. Vaikuttaa siltä, että yt-neuvottelut ovat vain muodollisuus. “Kakkosen asemaa vahvistetaan” - puppujargonilla loukataan ihmisiä lisää. Tästä “toiminnan kehittämisestä” saadaan mukavat krediitit tuloskortteihin. Verirahat nostetaan palkkioina sitten ensi vuonna. Inhimillinen tekijä näyttää loistavan poissaolollaan. Tuntui pahalta. Kaupan päälle saimme lukea Intran etusivulla yleläistä osaamista haukuttavan vanhanaikaiseksi ja että ulkopuolelta löytyy tosi osaaminen. Eläköön kumppanuus. Taas otti aivoon, vaikkei kommentoija sinänsä mikään tv-alan ammattilainen olekaan.

Mitä seuraa jatkossa? Ainakin tätä kumppanuushommaa tulee seurata tarkasti. Se ei saa olla keino kiertää sopimusten ketjuttamista. Tohlopin Tuotannossa on määräaikaiset olleet enemmistönä jo vuosia. Viihdetuotannotkin ovat vähentyneet dramaattisesti. Ok, me saatiin HD-studiot Tohlopiin. Hienoa. Pitäisikö seuraavaksi satsata ihmisiin?

Hyvää johtamista olisi saada yhdessä tekemisen fiilis työntekijöihin. Ettei olisi olo niin kuin Eläinten vallankumouksessa. Parantaisi muuten työhyvinvointia. Mutta ahneus se näyttää olevan vallalla meilläkin.

Ehkä tämä sittenkin oli työsuojelu- tai työhyvinvointikirjoitus. Ehkä minulle oli hyväksi purkaa tunteita sanoiksi. Ettei se v-käyrä nousisi liikaa.

KARI ROMPPAINEN

KLEN TÄHTITOIMITTAJAT

Hyvää pääsiäistä!

Nettiarkki - RTT:n jäsentiedote 3/2013

Päätöimittaja: Ari-Pekka Sirviö

Toimitussihtööri: Pirjo Munck

Toimituskunta: Antti Laakso, Kirsi Mattila, Linus Lång, Jukka-Pekka Nyrhinen ja Kari Romppainen.

Seuraava nettiarkki ilmestyy huhtikuussa. Lähetä tekstisi pirjo.munck@yle.fi